

Báj Maginhradu

Ján Botto

Na polnoc už odzvonili po doline všade –
A čože to za svetlo na tom Maginhrade?
Len kto to tam ešte hore pozde svieti?
Či to priadky dajaké zaplietlis' v klebety?
Či to pani Maga tam s kýmsi dnes haruje?
Či sa to mocný Jiskra do boja hotuje?
Ach! nieže, nie – nepleti! – dávna tomu chvíľa,
dávno sa na tom hrade sviečka vyhasila;
ej, dávno tam už všetci dolu políhali –
dávno, dávno Maginhrad víchrice rozviali!
Len tá povesť jediná, čo časy stratili,
popletá sa jak duša okolo mohyly;
prejde deväť chotárov pri polnočnom tichu
a nikde, nikde, biedna, nenájde oddychu.
Ide domov zmorená, za stôl sa usadí,
chcela by dač hovoriť tej svojej čeladi,
chcela by sa vytúžiť, ale nemá komu –
všetko spí, darmo kýva, volá ich von z domu.
Keď ju aj niekto zbadá, za ňou nemá chuti,
ešte si hlavu lepšie do perín zakrúti.
Vtedy ona, pod farchou tajomstva sklúčená,
uchodí, preklínajúc nehodné plemená.
No, keď ju kto ochotne sprevodí poza dom,
toho ona ku skrytým zavedie pokladom.

O polnoci, na Vstúpenie,
na tom pustom Maginhrade
odomknú sa tajné siene –
sám Boh to zná, jak a skade.

V jednej sieni stôl zastretý,
na ňom kríž a kalich starý;
na tom kríži hviezda svieti,
v tom kalichu krv sa varí.

A pred stolom rytier stojí
na dlhý meč podoprený,
koldokola vojskom v zbroji,
jakby lesom, obtočený.

Stojí on tam ako liaty,
tvár mu jak noc Silvestrova;
oka z kríža neodvráti,
neprerečie ani slova.

I to vojsko, rad po rade,
stojí nemo jak z kremeňa:
tma v pohľade, mráz na brade,
v ruke šablá zhrdzavená.

Tu raz hviezda slnkom zjasá:
z kalicha krv vybúši von;
vodca krížom prežehná sa
a ku stolu pristúpi on.

Ján Botto

Kalich zdvihne – a kalichom
blysne tri ráz ponad sbory –
sbory zdunia tajným vzdychom,
ako víchrom staré hory –

Vypije ho. Božie muky!
Tu sa zo dna krv zas spení,
a sbor mlčky berie z ruky
kalich opäť preplnený.

Ide kalich v dlaň zo dlani,
každý pije ako môže;
ale div to neslýchaný:
vyprázdniť ho, nedajbože!

Tak ho čo rok ten sbor pije
a zas ho jak peniaz zloží.
A kedy sa ho dopije?
To sám Boh zná a Syn boží.

No keď bude raz vypitý –
„Kalich a Kristus!“ on zvolá:
zakliato sa vojsko schytí
i vytiahne von do poľa.

A na poli prápor biely
rozvlní sa víchricami,
sbor poletí ako včely
za novými nádejami.

Už na deň odspievali dolinou kohúty,
už to svetlo zhaslo, už palác zamknutý.
Len spievať neprestáva kýs' kohút červený:
a ľudia si hovoria, vraj: čas sa premení.